

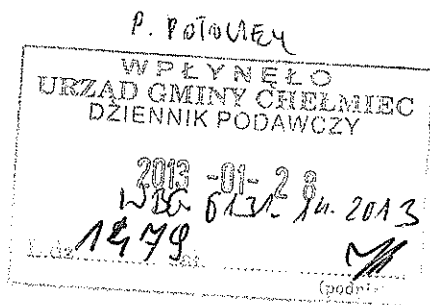

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

KWBG
28.1.13
[Signature]

OP-I.660.1.2013.BZ

Kraków, dnia 17 stycznia 2013 r.

Szanowni Państwo

Wójtowie, Burmistrzowie i Prezydenci
Miast i Gmin województwa małopolskiego

Starostowie Powiatów
województwa małopolskiego

W związku z koniecznością wzmocnienia nadzoru nad przestrzeganiem wymogów ochrony przyrody w procesie uzgadniania projektów decyzji zezwalającej na usunięcie drzew w obrębie pasa drogowego drogi publicznej zwracam się do Państwa z uprzejmą prośbą o zwrócenie w przygotowywanych projektach decyzji szczególnej uwagi na następujące kwestie:

1. Projekt decyzji zezwalającej na usunięcie drzew musi zawierać **kompletny wykaz drzew przewidzianych do usunięcia**: nazwy gatunkowe drzew i obwody pni mierzone na wysokości 130 cm oraz uzasadnienie powodów ich usunięcia – zgodnie z art. 83 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151 poz. 1220, z późn. zm.). Umieszczenie wyłącznie nazwy rodzajowej drzewa jest dopuszczalne tylko w przypadku jego obumarcia lub zniszczenia uniemożliwiającego oznaczenie gatunku. W takim wypadku projekt decyzji powinien zawierać informację o przyczynie braku podania nazwy gatunkowej drzewa.
2. Ponieważ organ właściwy do wydania zezwolenia jest zobowiązany do dokonania oględzin w zakresie występowania w obrębie zadrzewień gatunków chronionych (w myśl art. 84 ust. 3 ww. ustawy), do wniosku powinien być dołączony **protokół z oględzin planowanych do usunięcia drzew** zawierający informację o występowaniu w obrębie zadrzewień chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt, ocenę stanu zdrowotnego drzew oraz proponowany sposób odtworzenia zieleni. Jeżeli na zlecenie organu wydającego decyzję wykonana została dodatkowa ekspertyza dotycząca stanu zdrowotnego drzew lub występowania gatunków chronionych, powinna zostać ona dołączona do przesłanego projektu decyzji. W przypadku gdy regionalny dyrektor ochrony środowiska uzna, że wynik oględzin przeprowadzonych w ramach postępowania głównego o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew nie odzwierciedla stanu faktycznego sprawy lub istnieją inne

przesłanki do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, może przeprowadzić **dodatkowe oględziny drzew.**

3. Projekt decyzji musi zawierać **precyzyjną informację o lokalizacji drzew**, tj. numery działek ewidencyjnych, obręb ewidencyjny, rodzaj i numer drogi oraz rysunek lub mapę określającą usytuowanie drzewa w stosunku do granic pasa drogowego, nieruchomości oraz obiektów budowlanych (istniejących lub projektowanych).
4. Do wniosku o uzgodnienie projektu decyzji zezwalającej na usunięcie drzew powinna być dołączona kopia wniosku o wydanie zezwolenia na wycinkę drzew, zawierającego **kompletne informacje określone w art. 83 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody.** Wskazane jest również dołączenie **kolorowej dokumentacji fotograficznej drzew** przeznaczonych do usunięcia.
5. W myśl art. 84 ust. 3 ww. ustawy w wydanym zezwoleniu powinien być ustalony **termin usunięcia drzew.** Brak wskazania okresu, w którym mogą być realizowane uprawnienia wynikające z decyzji, powoduje brak możliwości ustalenia przedmiotu uzgodnienia. Zezwolenie bezterminowe powoduje, że okoliczności faktyczne sprawy (takie jak stan zdrowotny drzewa czy też zasiedlenie przez gatunki chronione) mogą ulec zmianie.
6. W przypadku stwierdzenia podczas oględzin występowania gatunków chronionych w obrębie zadrzewień istnieje **konieczność uzyskania osobnego zezwolenia na odstępstwa od zakazów** obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt. W takiej sytuacji wnioskodawca przed uzyskaniem zezwolenia na usunięcie drzew będzie zobowiązany do uzyskania zezwolenia właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na dokonanie czynności podlegających zakazom określonym w ustawie o ochronie przyrody. Organ prowadzący postępowanie w sprawie wydania zezwolenia na usunięcie drzew w obrębie pasa drogowego powinien wówczas zawiesić postępowanie do czasu uzyskania przez wnioskodawcę decyzji, o której mowa w art. 56 ustawy o ochronie przyrody (zgodnie z art. 97 § 1 pkt. 4 Kodeksu postępowania administracyjnego decyzja ta będzie stanowić rozstrzygnięcie zagadnienia wstępnego).
7. Usunięcie drzew zasiedlonych przez ptaki objęte ochroną gatunkową jest możliwe poza okresem lęgowym (od 16 października do końca lutego). W przypadku zamiaru usunięcia drzew, na których znajdują się gniazda poza tym okresem oraz gdy usunięcie drzewa może spowodować zniszczenie siedliska gatunku chronionego (np. gniazda krukowatych, bociana białego, ptaków szponiastych, dziuple) konieczne będzie uzyskanie zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków objętych ochroną prawną.
8. Ze względu na możliwość występowania w próchnowiskach wewnątrz pni okazałych drzew (lip, dębów, olszy, jesionów i kasztanowców, których obwód jest większy niż 200 cm i wierzb których obwód jest większy niż 125 cm) **chronionych gatunków chrząszczy: pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* i tęgosza rdzawego *Elater ferrugineus*,** podczas oględzin drzew należy zwrócić szczególną uwagę na:

- a. występowanie dziupli, zwłaszcza obszernych, powstałych po odłamaniu lub obcięciu konarów, w których mogą występować próchnowiska,
- b. występowanie dziupli kominowych i szczelinowych, o których może świadczyć wysypujące się u podstawy pnia próchno,
- c. potencjał siedliskowy, wyrażony w rozmiarach i ilości drzew ww. gatunków (szczególną uwagę należy zwracać w zadrzewieniach złożonych z kilkunastu-kilkudziesięciu drzew o obwodach pni powyżej 200 cm),
- d. wszelkie ślady obecności chrząszczy saproksylicznych, takie jak ekskrementy w próchnie, szczątki owadów, larwy i owady dorosłe.

W przypadku stwierdzenia śladów występowania chronionych chrząszczy lub stwierdzenia optymalnych warunków siedliskowych dla tych gatunków, wnioskodawca przed uzyskaniem zezwolenia na usunięcie drzewa musi uzyskać stosowne zezwolenie, o którym mowa w punkcie 6.

Ze względu na fakt, że dziuple, a tym samym próchnowiska w których żyją ww. gatunki, są często trudne do identyfikacji (np. ze względu na wysokość ich położenia), zasiedlenie drzewa przez chronione chrząszcze może zostać stwierdzone dopiero w momencie ścięcia drzewa. Praktykowanym dotychczas sposobem zabezpieczenia populacji chrząszczy zasiedlających próchnowiska wewnątrz pni ww. gatunków drzew jest **zalecenie przenoszenia pni ściętych drzew o obwodzie powyżej 200 cm** do lasu, zadrzewienia lub parku, w którym występują drzewa liściaste w wieku powyżej 80 lat – w przypadku stwierdzenia występowania na ściętym pniu chronionych chrząszczy próchnojadów lub śladów ich bytowania. Przeniesienie części pni w których znajduje się próchno z postaciami rozwojowymi chrząszczy w miejsce o odpowiednich warunkach siedliskowych dla danego gatunku daje możliwość zakończenia cyklu rozwojowego najstarszych larw oraz przetrwanie imagines (w kokolitach).

Przenoszone kłody powinny zostać zabezpieczone podczas transportu, tak aby z otworów nie wysypywał się substrat próchniczny z larwami i kokolitami – do pnia należy wsypać także mursz pozostały po ścięciu drzewa (np. w szyi korzeniowej), w którym mogą być larwy (zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym). Jeśli jest to możliwe i nie będzie stanowiło zagrożenia, przeniesione kłody powinny zostać ustawione w pozycji pionowej bądź zbliżonej do pionowej, np. poprzez ustawienie stosu kilku kłód.

Oprócz przenoszenia całych kłód lub ich fragmentów (w których stwierdzono podczas wycinki chrząszcze) możliwe jest także przenoszenie samego substratu próchniczego (wybranego z całej dziupli w kłodzie, łącznie z szyją korzeniową), w którym stwierdzono formy rozwojowe chrząszczy saproksylicznych. Substrat próchniczny z larwami, kokolitami i imagines należy wówczas przenieść do dziupli o tożsamych warunkach siedliskowych (najlepiej w obrębie tego samego zadrzewienia lub zadrzewienia o podobnym charakterze).

Biorąc pod uwagę złożoność zagadnienia usuwania drzew potencjalnie stanowiących siedlisko chronionych gatunków chrząszczy, przy usuwaniu zadrzewień złożonych

z drzew o wymienionych wyżej gatunkach i rozmiarach zalecane jest wykonanie ekspertyzy entomologicznej pod kątem występowania chronionych gatunków chrząszczy saproksylicznych.

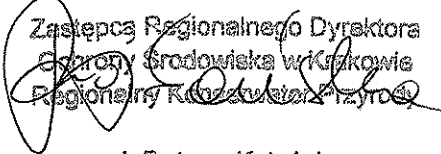
Opisane wyżej czynności przenoszenia gatunków i likwidacji ich siedlisk wymagają uzyskania zezwolenia, o którym mowa w punkcie 6.

9. Projekt decyzji powinien określać **obowiązek przesadzenia drzew lub wykonania nasadzenia zastępczego**, w celu **rekompensaty strat przyrodniczych** wynikających z usunięcia drzew. Jeżeli w ocenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska zaproponowane w projekcie decyzji nasadzenia zastępcze w niewystarczający sposób rekompensują straty w środowisku powstałe po usunięciu drzew, może to być **przesłanką do odmowy uzgodnienia projektu decyzji**.
10. Ze względu na **niewielką przeżywalność młodych drzew** w warunkach przydrożnych (ok. 7 lat) wskazane jest **zastępowanie usuwanych drzew większą ilością sadzonek** – co najmniej 3 drzewa za jedno wycięte. Szczególnie wartościowe (pod względem przyrodniczym, naukowym, krajobrazowym, itp.) drzewa powinny być zastępowane większą ilością drzew młodych. Drzewa wykorzystywane do nasadzeń zastępczych powinny być zdrowe, mieć dobrze wykształcony system korzeniowy i koronę oraz obwód pnia nie mniejszy niż 12 cm. Gatunki drzew i ich odmiany powinny być **dostosowane do miejscowych warunków glebowych, klimatycznych i krajobrazowych**. Drzewa sadzone przy drogach powinny być **odporne na zanieczyszczenia gleby i powietrza**. Sadzone powinny być **przede wszystkim rodzime gatunki drzew**.
11. W przypadku braku możliwości dokonania nasadzenia zastępczego w miejscu usuwanych drzew organ wydający decyzję może zadecydować o ich zastąpieniu krzewami, które mogą być sadzone bliżej granic pasa drogowego i infrastruktury technicznej niż drzewa. Organ może również wskazać wnioskodawcy inne miejsce, gdzie ma być wykonane nasadzenie, w pasie innej drogi lub na działce położonej poza pasem drogowym.
12. Przy wycinie drzew w pasie drogowym muszą być brane pod uwagę zakazy obowiązujące w parkach krajobrazowych i obszarach chronionego krajobrazu (zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeb ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych).
13. **Nie podlega uzgodnieniu projekt decyzji** zezwalającej na usunięcie obcych gatunków topoli oraz wszystkich gatunków krzewów rosnących w pasie drogowym drogi publicznej.
14. **Uzgodnieniu podlega cały projekt decyzji**, a nie zezwolenie na usunięcie poszczególnych drzew. Odmowa uzgodnienia jednego drzewa z wniosku stanowi podstawę do odmowy uzgodnienia całego projektu decyzji.
15. Każda zmiana treści projektu decyzji **wymaga ponownego uzgodnienia** przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Uprzejmie proszę o przedkładanie Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Krakowie wniosków o uzgodnienie projektów decyzji zezwalającej na usunięcie drzew w obrębie pasa drogowego drogi publicznej przygotowanych zgodnie z podanymi powyżej wytycznymi. W przeciwnym razie konieczne będzie każdorazowe zwracanie się z prośbą o uzupełnienie przedłożonej dokumentacji, co przyczyni się do wydłużenia czasu załatwienia sprawy. Braki w znaczącym zakresie mogą być podstawą do nieuzgodnienia projektu decyzji.

Mając na uwadze dobrą współpracę pomiędzy urzędami administracji oraz fakt, że przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego zobowiązują organy administracji do prowadzenia postępowań wnikliwie i szybko, w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, liczę na pozytywną reakcję na niniejsze pismo.

Na zakończenie zwracam szczególną uwagę na konieczność wnikliwego rozpatrywania zasadności usuwania drzew. W pierwszej kolejności zaleca się przeanalizowanie możliwości wykonania zabiegów pielęgnacyjnych i cięć sanitarnych. Usunięcie drzewa powinno być traktowane jako ostateczność.

Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Krakowie
Regionalny Kurator Ochrony Środowiska

dr Bożena Kotońska

Otrzymują:

① Adresaci (wg rozdzielnika w aktach RDOŚ)

2. OP a/a

Do wiadomości:

3. ST-I

4. ST-II